

تجارتی بائیوٹیک فصلوں دی عالمی شکل

بائیوٹیک فصلوں دارقبہ ودھ کے اک بلین تو زیادہ ہو گیا وے
 2010 تجارتی بائیوٹیک فصلوں دی پندرہویں جموں سالگرہ دا سال اے۔
 1996 تو گن کے 2010 تا آئیں اناں فصلوں دا تقریباً رقبہ ودھ کے 1 بلین ہو گیا اے۔ جیڑا امریکہ تے چین دے وڈے رقبے
 دے برابری۔ اس گل توں اے پتہ چلدا اے یا اشارہ ملدا اے کے بائیوٹیک فصلوں دا اون لک وویلا چنگا نہیں اے۔
 بھوون بھیرا ہو وے گا۔

2000 تو لے کے 1996 دے وچ اناں فصلوں دے وچ 87 فیصد ودھڑا اک بووہ وڈی گل اے۔ جھیرا کے بائیوٹیک
 فصلوں نوں نووے دور دی کھیتی باڑی دی ٹیکنالوجی وچ بڑی تیزی قسم دی ٹیکنالوجی وچ بدل رہا اے۔

2010 دے وچ اس دی ودھڑوں دی رفتار 10 فیصد توں لے کے صرف دو حصاں تک ہو کے 148 بلین ایکڑ تا آئیں ہو وے
 سی۔ جیڑی کے کچھے پندرہ سالوں دے وچ 14 بلین ایکڑ دا بڑا اوڈا اضافہ اے۔ 2009 دے وچ ٹریٹ ایکڑ 180 بلین
 ایکڑ توں گن کے 205 بلین ایکڑ ہو گئے نے جیڑا کے 14 فیصد توں گن کے 25 بلین ٹریٹ ایکڑ تا آئیں دا بھوون وڈا اضافہ
 وے۔

بائیوٹیک فصلوں جماڑوں الا میں ملک اس دی تعداد 2009 وچ 25 فیصد توں ودھ کے 29 فیصد تا آئیں ہو گئی اے۔ حالانکہ اے
 پہلی وار میں ہواں اے کہ اناں ملک اس دے وچ اناں فصلوں دارقبہ 1 بلین ایکڑ توں ودھ گیا اے۔ پوری دنیا دی ادھی
 آبادی یا فر 59 فیصد یا فر 4 بلین بندے جیڑے کے 29 ملک اس دے وچ رہندے پیوے نے بائیوٹیک دیاں فصلوں
 نوں جماندے پیے نے۔

نووے ملک اس دے وچ پاکستان، میانمار تے سوڈن جے ملک وی ایندے۔ جہاں نے اس سال صحیح طریقے نال اناں دی
 منظوری دے دتی اے / اجازت دی دتی اے۔ 30 ملک بائیوٹیک باروں لے کے استعمال کر دے پیے نے۔ دنیا دے

59 ملک اس دے وچ بائیوٹیک چیزاں زمین دے وچ جمائیاں یا باہروں لیاں جاریاں نے۔

2010 وچ 15.4 ملین زمین داروں نے بائیوٹیک فصلوں نوں اُگیاں اے۔ انچ فراناں فصلوں توں فیداں لین آ لے دنیا دے 15.4 ملین غریب کسان از زمین داروں نے۔ بڑی واضح ہو کے 1994 دے وچ زمین داروں نے ہر سال نوں انوں فصلوں دے حق وچ 100 ملین مل جُمل کے فیصلے کیجے نے۔ جدی وجہ توں انوں فصلوں توں اُج فائیدہ ہوا اے اہوند اپنا اے۔

اگے ودھڑوں آ لے ملک آں دے وچ 2010 دے وچ 28 فیصد تجارتی بائیوٹیک فصلوں دی اگائی کیتی گئی اے۔ جیڑی کے 2015 دے وچ صنعتی ملک آں دی کل تعداد توں ودھ کے کیتی گئی اے۔ بائیوٹیک فصلوں دی ودھڑوں دی رفتار اگے ودھڑوں آ لے ملک آں دے وچ 17 فیصد یا فر 10.2 ملین ایکڑ ہے۔ جیڑی کے اگے ودھڑوں آ لے ملک دے وچ 5 فیصد یا فر 3.5 فیصد ایکڑ توں کافی ودھ کے ہے۔۔

لاٹینی امریکہ دے ملک دے وچ برازیل دے عزت یا رتبہ اک انجن دی حیثیت آراے۔ اُتے بائیوٹیک فصلوں دی کل تعداد وچ 4 ملین ایکڑ اضافہ ہواں اے۔

آسٹریلیا دے وچ کئی سالوں دی خشک سالی توں بعد اُون بائیوٹیک فصلوں دی تعداد وچ اضافہ ہواں اے۔ جیڑا کہ 184 فیصد ہے۔ انچ فر اے 253.000 ایکڑ تائیں ہووے سی۔

برکینا فاسو بائیوٹیک فصلوں دی پیداوار دے حوالے نال دو جاوڈا ملک اے۔ جتھے انوں فصلوں دے وچ 126 فیصد اضافہ ہوا اے۔ یا فر اسی ہزار زمین داروں 240.000 ایکڑ تے انوں فصلوں نوں اُگارھے نے۔ اے 25 فیصد تعداد اڈاپشن کیتی گئی اے۔

میانمار دے وچ 37500 نئے زمین دار بڑی کامیابی دے نال 270.000 ایکڑ تے BT کپاس ارونوں نوں اگانڈے نے۔ جیڑی فر ملک دے وچ ساری فصلوں دا 75 فیصد حصہ بڑندا اے۔

انڈیا دے وچ نویں سال نوں وی ودھڑوں دی تعداد بڑے نئے درجے تے رہی اے۔ 2.3 ملین ایکڑ تے

BT کپاس ارونوں نوں اُگیاں گیا اے۔ اے وی اڈاپشن دے کل تعداد دا 86 فیصد اے۔

میکیسکو دے وچ بائیوٹیک کمپنی دے فیلڈ ٹرائل بڑی کامیابی دے نال کیٹے گئے نے۔ یورپی یونین دے 8 ملک آں نے BT یا
 فر Amflora نشاستہ آلے آلودی کاشت کیٹی گئی اے۔ جیدی کجھ عرصہ پہلاں قانونی طور تے منظوری ہوئی اے۔ پہلی
 واری بائیوٹیک فصلاں دا 1.5 بلین عالمی کاشت دے رقبے تے 1.5 فیصد تے قبضہ حاصل کرکیدا اے۔ جیڑا کے 2010ء
 دے وچ بائیوٹیک فصلاں بورڈز آلیاں فصلاں کاشت / بورڈز آلاں ملک آں دے کل رقبے دا 50 فیصد اے۔
 Stacked Trait بائیوٹیک دی بہوں وڈی خوبی اے۔ 2010 دے وچ 11 ملک آں نے دو یا فر دو تو زیادہ
 Stacked trait آلی بائیوٹیک فصلاں دی کاشت کیٹی اے۔ اناں دے وچوں اٹھ ملک ترقی یافتہ نے۔

2010ء دے وچ اناں فصلاں توں 23.6 بلین یا فر 148 ملین ایکڑ دا 22 فیصد Stacked trait فصلاں آیاں۔

1996ء توں 2007ء دے وچ موسم دی وچ تبدیلی تے پیڈے ہوون دے وچ اناں بہوں وڈا کم کیتا اے۔ اے کم
 فصلاں دی ودھڑن تے ادی قیمت دے وچ 25 بلین امریکی ڈالر ودھڑاں دا ذریعہ بڑھہاں اے۔ جنہیں انہوں موسم دے
 اثرات توں 393 بلین گرام a.i جراثیم آلامی دوائی توں وی بچا کے رکھیا اے۔
 صرف 2009ء دے وچ CO₂ دے نکلوں دے وچ 18 ملین کلوگرام دی کمی ہوئی اے۔ جیڑی کے سڑکاں توں 7 بلین
 گڈیاں نوگٹ کرن دے برابر اے۔

حیاتیاتی تبدیلی نوں جمع کرن آس دے 75 ملین ایکڑ زمین نوں بچالیا اے۔
 اس توں بعد اناں فصلاں دی وجہ توں 14.4 زمین داراں دی حالت کافی ساری چنگی ہوئی اے۔ جیڑی کے دنیا دے وڈی
 غریب آبادی اے۔ انج فر اناں فصلاں نے غربت دے وچ کھاڑن دے مسئلے نوں بہوں آسان کر دیتا اے۔
 ہون اس ویلے، ٹائم تے روپیاں نوں ویکئے تے نکے تے آگے ودھڑن آلے ملک آں دے وچ بڑی سمجھ داری دے پروگرام
 تے فیصلہاں دی لوڑا اے۔ ہون اس ویلے ایجے سسٹم دی لوڑا اے جیڑا کے وڈا پیڈا تے ذموار ہوے، پر بھینڈا نہ ہوے۔

آڑن آلے ویلے دے خدشے:

آڑن آلے پنج سال انہاں فصلاں آس دے بہوں چنگے نے۔ 2012ء دے وچ کال دی وجہ توں مزاحم کمپنی 2013ء دے
 وچ گولڈن چول دی نسل صرف ایشیا دے وچ 1 بلین غریب گھراں دا چلہا باٹوں آسے کم آسی۔ اے سال ملینیم ڈیلوپمنٹ

دے مقصدنوں پورا کرن آس دے بڑا اہم سال اے۔

بائیوٹیک فصلاں آپڑی زیادہ ہون دی وجہ توں ^{ملینیم ڈیولپمنٹ} دے مقصد وچ بڑا اوڈا کردار کریے سی۔ اے اُمید اے
SAAA تے اس دے بڑان آ لے مالک نارمن بورلاگ دا بڑا اوڈا کم اے / کارنامہ اے۔ جتاں نے دنیا دے 1 ملین
لوگاں نوں بھک تے غریبی توں بچایا اے۔

ہور جاڑن آستے ISAAA دی کتاب 46 ”بائیوٹیک / جی ایم فصلاں دی دنیا دی صورت حال“ دے وچ رکھی گئی اے۔
اس کتاب نوں کلائوجیمو نے لکھیا اے۔ ہور ادھے بارے پتہ کرن لینا ساڈی ویب سائٹ www.isaaa.org دیکھو
یا فر info@isaaa.org تے ساڈے نال رابطہ کرو۔